

Z A K O N
O ZAŠTITI SVJEDOKA POD PRIJETNJOM I
UGROŽENIH SVJEDOKA BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Sukladno članku 23 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na 65. sjednici, održanoj 28. svibnja 2003. godine, usvaja

Z A K O N
O ZAŠTITI SVJEDOKA POD PRIJETNJOM I UGROŽENIH SVJEDOKA
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

GLAVA I
OPĆE ODREDBE

Članak 1

Svrha Zakona

Ovim zakonom se uređuju mjere koje osiguravaju zaštitu svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka u kaznenim postupcima koje vode Osnovni sud i Apelacijski sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud) ili javni tužitelj Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tužitelj).

Članak 2

Definicije

Izrazi koji se rabe u ovom zakonu imaju značenje prema Zakonu o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ZKP Brčko Distrikta BiH) i Kaznenom zakonu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, osim ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom.

Članak 3

Svjedoci pod prijetnjom i ugroženi svjedoci

- (1) Svjedok pod prijetnjom je onaj svjedok čija je osobna sigurnost ili sigurnost njegove obitelji dovedena u opasnost zbog njegovog udjela u postupku, kao rezultat prijetnji, zastrašivanja ili sličnih radnji koje su vezane za njegovo svjedočenje.
- (2) Obitelj iz stavka 1 ovoga članka podrazumijeva osobe koje mogu odbiti svjedočenje prema ZKP-u Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ugroženi svjedok je onaj svjedok koji je ozbiljno fizički ili psihički traumatiziran okolnostima pod kojima je izvršeno kazneno djelo ili koji pati

od ozbiljnih psihičkih poremećaja koji ga čine iznimno osjetljivim, odnosno dijete i maloljetnik.

- (4) Zaštićeni svjedok je onaj svjedok koji se saslušava prema odredbama članka od 14 do 23 ovog zakona.

Članak 4

Primjena mjera zaštite svjedoka

Sud može odrediti one mjere zaštite svjedoka koje smatra potrebnim, a koje su predviđene ovim zakonom, uključujući primjenu više mjera istovremeno. Prilikom odlučivanja koja će mjera zaštite svjedoka biti primjenjena, Sud neće odrediti primjenu teže mjere ako se ista svrha može postići primjenom blaže mjere.

Članak 5

Obavještavanje svjedoka

- (1) Sud, tužitelj i drugi organi koji sudjeluju u postupku će po službenoj dužnosti poučiti svjedoka pod prijetnjom ili ugroženog svjedoka o mjerama zaštite svjedoka predviđenim ovim zakonom.
- (2) Svjedok pod prijetnjom i ugroženi svjedok ima pravo na pravnu pomoć u skladu sa zakonom.

GLAVA II MJERE ZAŠTITE SVJEDOKA

Članak 6

Osiguranje psihološke, socijalne i stručne pomoći

Tužitelj u tijeku istrage, a nakon podizanja optužnice Sud, obavještava organ ovlašten za pitanja socijalne skrbi o uključenju ugroženog svjedoka u postupak i omogućava pružanje pomoći tog organa kao i psihološku potporu svjedoku, uključujući nazočnost odgovarajućih stručnih osoba prilikom ispitivanja ili saslušanja.

Članak 7

Red izvođenja dokaza na glavnom pretresu

U tijeku glavnog pretresa, Sud može saslušati svjedoke pod prijetnjom i ugrožene svjedoke u najskorije moguće vrijeme i ima mogućnost saslušati te

svjedoke na glavnom pretresu drugačijim redoslijedom od onog koji je propisan u ZKP-u Brčko Distrikta BiH.

Članak 8

Ispitivanje

- (1) Sudac, odnosno predsjednik vijeća će u odgovarajućoj mjeri kontrolirati način ispitivanja svjedoka kada se ispituje ugroženi svjedok, posebno u cilju zaštite svjedoka od uznemiravanja i zbunjivanja.
- (2) U iznimnim okolnostima, Sud može, uz suglasnost stranaka i branitelja, saslušati ugroženog svjedoka tako što će mu izravno postavljati pitanja u ime stranaka i branitelja.

Članak 9

Svjedočenje putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka

Pri odlučivanju da li postoje opravdani razlozi da se svjedok ispita putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka na način na koji stranke i branitelj mogu postavljati pitanja, a da ne budu nazočni u istoj prostoriji sa svjedokom, također će se uzeti u obzir potreba da se osigura zaštita svjedoku pod prijetnjom i ugroženog svjedoka.

Članak 10

Udaljavanje optuženog

- (1) Kada postoji opravdana bojazan da će nazočnost optuženog utjecati na sposobnost svjedoka da svjedoči potpuno i točno, Sud može, po službenoj dužnosti ili po prijedlogu stranaka ili branitelja, a nakon saslušanja protivne stranke i branitelja, narediti da optuženi bude udaljen iz sudnice.
- (2) Optužnom će biti omogućeno da prati svjedočenje putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka ili će svjedočenje biti zabilježeno i predočeno optuženom.
- (3) Branitelj će biti nazočan na saslušanju. Nakon što se optuženom predoči svjedočenje svjedoka, a prije nego se svjedok otpusti, branitelju i optuženom omogućit će se da se konzultiraju.
- (4) Na rješenje iz stavka 1 ovoga članka stranke i branitelj mogu izjaviti žalbu. Vijeće Apelacijskog suda razmatra žalbu u roku od 72 sata nakon prijama žalbe.

Članak 11

Iznimke od izravnog izvođenja dokaza

Pri odlučivanju da li se zapisnici o iskazima danim u istrazi mogu pročitati i rabiti kao dokaz na glavnom pretresu, Sud će također uzeti u obzir potrebu da se osigura zaštita svjedoka pod prijetnjom koji bi se mogao izložiti, ili njegova obitelj, velikoj osobnoj opasnosti, odnosno zaštita ugroženog svjedoka koji bi se mogao izložiti značajnoj duševnoj boli ako bi se pojavio na glavnom pretresu.

Članak 12

Ograničenje prava optuženog i njegovog branitelja da pregleda spise i dokumentaciju

- (1) U iznimnim okolnostima, ako bi otkrivanje nekih ili svih osobnih podataka svjedoka ili drugih detalja doprinijelo otkrivanju identiteta svjedoka i ozbiljno dovelo u opasnost svjedoka pod prijetnjom, sudac za prethodni postupak može, po prijedlogu tužitelja, odrediti da neki ili svi osobni podatci svjedoka, ostanu povjerljivi nakon podizanja optužnice.
- (2) Tužitelj odmah obavještava optuženog i njegovog branitelja o podnošenju prijedloga iz stavka 1 ovoga članka.
- (3) Ako je moguće, sudac za prethodni postupak će saslušati optuženog i njegovog branitelja prije nego što donese rješenje iz stavka 1 ovog članka. Sudac za prethodni postupak mora donijeti rješenje u roku od 72 sata nakon prijama prijedloga.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 1 ovoga članka žalba nije dopuštena.
- (5) Ako sudac za prethodni postupak nije bio u mogućnosti saslušati optuženog i njegovog branitelja prije donošenja rješenja iz stavka 1 ovoga članka, Sud će ih saslušati odmah po primitku optužnice.
- (6) Sud može ukinuti rješenje iz stavka 1 ovoga članka po službenoj dužnosti ili po prijedlogu optuženoga ili njegovog branitelja.
- (7) Sud ukida rješenje iz stavka 1 ovoga članka na prijedlog tužitelja.
- (8) Sud će uvijek voditi računa o potrebi da se, čim bude moguće, otkriju podatci na koje se rješenje iz stavka 1 ovoga članka odnosi. Otkrit će se

dovoljno detalja kako bi se obrana pripremila za ispitivanje svjedoka. Podatci moraju biti otkriveni najkasnije u vrijeme kada svjedok daje iskaz na glavnom pretresu.

Članak 13

Dodatne mjere za osiguravanje anonimnosti svjedoka

- (1) U iznimnim okolnostima, kada postoji opravdana bojazan da će se ozbiljno ugroziti osobna sigurnost svjedoka ili njegove obitelji ako se neki ili svi osobni podatci svjedoka objelodane i da će ta opasnost postojati i nakon davanja iskaza svjedoka, Sud može po službenoj dužnosti ili po prijedlogu stranaka ili branitelja odlučiti da osobni podatci svjedoka ostanu povjerljivi u trajanju za koje se odredi da je potrebno, a najviše 30 godina nakon što odluka postane pravomoćna.
- (2) Sud može nakon saslušanja stranaka i branitelja odlučiti da se anonimnost svjedoka sačuva tako što će se dozvoliti svjedoku da svjedoči iza paravana ili rabi elektronski uređaj za promjenu glasa ili slike svjedoka, ili i slike i glasa služeći se tehničkim uređajima za prijenos slike i zvuka.
- (3) Sud može, po službenoj dužnosti ili po prijedlogu stranaka ili branitelja, u bilo kojem trenutku ukinuti rješenje iz stavka 1 ovoga članka.

Članak 14

Saslušanje zaštićenog svjedoka

U iznimnim okolnostima, kada postoji očita opasnost za osobnu sigurnost svjedoka ili njegove obitelji i opasnost je tako ozbiljna da postoje opravdani razlozi za vjerovanje da nije moguće da se ta opasnost umanja nakon što je svjedok dao iskaz, ili je vjerojatno da će se opasnost povećati zbog davanja iskaza, Sud može saslušati zaštićenog svjedoka sukladno članku od 15 do 23 ovoga zakona.

Članak 15

Prijedlog za saslušanje zaštićenog svjedoka

- (1) Prijedlog za saslušanje zaštićenog svjedoka može podnijeti:
 - a) sudac odnosno predsjednik ili član vijeća;
 - b) tužitelj;
 - c) osumnjičeni odnosno optuženi ili njegov branitelj.
- (2) Prijedlog mora sadržavati:

- a) podatke koji utvrđuju identitet svjedoka i postupak u kojem će svjedok dati iskaz;
 - b) činjenice koje ukazuju da je osobna sigurnost svjedoka ili njegove obitelji ugrožena zbog njegovog udjela u postupku;
 - c) okolnosti o kojima svjedok treba biti ispitan.
- (3) Ako prijedlog podnese tužitelj ili osumnjičeni, odnosno optuženi ili njegov branitelj, prijedlog mora biti podnesen Sudu u zapečaćenoj kuverti, a na vanjskoj strani kuverte mora jasno biti naznačeno da se radi o prijedlogu za saslušanje zaštićenog svjedoka iz članka od 14 do 23 ovog zakona.

Članak 16

Utvrđivanje potrebe za saslušanjem

- (1) Po primitku prijedloga za saslušanje zaštićenog svjedoka, vijeće Osnovnoga suda sastavljeno od trojice sudaca će bez odlaganja, a najkasnije 15 dana od dana prijama prijedloga, utvrditi da li je takovo saslušanje opravdano.
- (2) Sud zasniva svoju odluku na:
- a) činjenicama u prijedlogu za saslušanje zaštićenog svjedoka;
 - b) dokumentaciji o kaznenom predmetu koja je dostavljena vijeću.

Članak 17

Žalba na odluku vijeća

- (1) Protiv odluke iz članka 16 ovoga zakona dopuštena je žalba.
- (2) Vijeće Apelacijskog suda razmatra žalbu iz stavka 1 ovoga članka bez odlaganja i donosi odluku najkasnije u roku od 15 dana od dana prijama žalbe.

Članak 18

Zakazivanje saslušanja

Nakon pravomoćnosti odluke da se održi saslušanje zaštićenog svjedoka, predsjednik vijeća zakazuje nadnevak, vrijeme i mjesto saslušanja.

Članak 19

Saslušanje

- (1) Saslušanje zaštićenog svjedoka provodi vijeće iz stavka 1 članka 16 ovog zakona u skladu s odredbama ZKP-a Brčko Distrikta BiH koje se odnose na saslušanje svjedoka, osim ako to nije drugačije određeno ovim zakonom.
- (2) Svjedok će biti poučen da:
 - a) se sasluškava kao zaštićeni svjedok;
 - b) se njegov identitet neće otkriti nikome sem članovima vijeća i zapisničaru vijeća;
 - c) se neće osobno pojaviti pred vijećem na bilo kojem saslušanju osim na saslušanju zaštićenog svjedoka;
 - d) nije obvezan odgovarati na pitanja koja mogu ukazati na njegov identitet ili identitet članova njegove obitelji.
- (3) Vijeće će detaljno saslušati svjedoka o okolnostima koje je naveo podnositelj prijedloga i o svim drugim okolnostima koje vijeće smatra nužnim.

Članak 20

Zapisnik

- (1) Zapisnik sa saslušanja zaštićenog svjedoka ne sadržava podatke o identitetu zaštićenog svjedoka.
- (2) U zapisniku se rabi pseudonim za svjedoka koji određuje vijeće, a koji će se rabiti tijekom kaznenog postupka i u odlukama Suda.

- (3) Članovi vijeća i zapisničar vijeća potpisuju zapisnik sa saslušanja zaštićenog svjedoka.
- (4) Sud poduzima mjere da se osigura povjerljivost zapisnika tako što:
- a) čuva zapisnik na sigurnom mjestu i odvojeno od ostale dokumentacije kaznenog spisa;
 - b) vraća zapisnik na sigurno mjesto nakon njegove uporabe na odgovarajućem saslušanju u kaznenom postupku i nakon što odluka postane pravomoćna;
 - c) osigurava dugoročno arhiviranje zapisnika na način koji dozvoljava pristup tom dokumentu samo predsjedniku kaznenog odjela u trajanju za koje se odredi da je potrebno, a najviše 30 godina nakon što odluka postane pravomoćna.

Članak 21

Uporaba zapisanog iskaza

- (1) Na glavnom pretresu kaznenog predmeta, Sud će narediti da se iskaz zaštićenog svjedoka pročita naglas iz zapisnika sa saslušanja zaštićenog svjedoka.
- (2) Sucu odnosno vijeću nije potrebna suglasnost stranaka u postupku da naredi da se iskaz pročita naglas.
- (3) Sudac odnosno vijeće može odustati od čitanja iskaza naglas uz suglasnost tužitelja, optuženog i njegovog branitelja.
- (4) Svjedok se ne može pozvati da da iskaz na bilo kojem saslušanju sem na saslušanju zaštićenog svjedoka.

Članak 22

Dodatna pitanja

- (1) Sud može po službenoj dužnosti ili po prijedlogu tužitelja ili optuženog ili njegovog branitelja odlučiti da se zaštićenom svjedoku postave dodatna pitanja:
- a) da se pojašni ranije dan iskaz;
 - b) vezana za podatke koji nisu bili obuhvaćeni ranije danim iskazom, a koji su od značaja za predmet.

- (2) Vijeće će održati dodatno saslušanje zaštićenog svjedoka na kojem će svjedoku biti postavljena dodatna pitanja, a odgovori će se zabilježiti i pročitati naglas na način iz članka 21 ovog zakona.

Članak 23

Nužnost drugih dokaza za donošenje presude

Sud ne može zasnivati presudu isključivo na osnovi dokaza iz članka 11 ili članaka od 14 do 22 ovog zakona.

GLAVA III OSTALE ODREDBE

Članak 24

Povjerljivost

- (1) Podatci vezani za mjere zaštite svjedoka do kojih dođe osoba na službenoj dužnosti u tijeku obavljanja dužnosti vezanih za mjere zaštite svjedoka, predstavljaju službenu tajnu.
- (2) Sud ili tužitelj će upozoriti osobe nazočne na saslušanju, ili osobe koje saznaju takve povjerljive podatke u tijeku svojih službenih ili profesionalnih dužnosti, da je neovlašteno otkrivanje takovih podataka kazneno djelo.
- (3) Od osobe koja vrši službenu dužnost vezanu za mjere zaštite svjedoka i koja sazna podatke iz stavka 1 ovoga članka se ne može tražiti, ni u kojem postupku, ni pred kojim sudom, tribunalom ili istražnim povjerenstvom bilo kojeg oblika, da dostavi bilo koji dokument ili otkrije ili ispriča bilo kakav sadržaj vezan za te podatke.

Članak 25

Poslovník o radu

Sud će usvojiti poslovnik o radu koji osigurava odgovarajuću uporabu mjera zaštite svjedoka predviđenih ovim zakonom i koji garantira da će se svjedocima dati drugi adekvatni vidovi zaštite ili zbrinjavanja kao što je to predviđeno odgovarajućim zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

**GLAVA IV
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Članak 26
Primjena na kaznene postupke u tijeku**

Ovaj zakon se primjereno primjenjuje i u onim kaznenim postupcima koji su u tijeku u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

**Članak 27
Stupanje na snagu ovog zakona**

Ovaj zakon stupa na snagu 1. srpnja 2003. godine i objavit će se u «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA**

Broj: 0-02-022-155/03
Brčko, 28. svibanj 2003. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA**

Mirsad Đapo, dipl. pravnik